

VIŠI PRIVREDNI SUD

PRIMJENA MATERIJALNOG PRAVA

PRAVO OŠTEĆENOG NA ZAKONSKU ZATEZNU KAMATU POČEV OD ISTEKA ROKA OD 60 DANA OD DANA PODNOŠENJA ODŠTETNOG ZAHTJEVA

Član 186. Zakona o obligacionim odnosima
Član 22. stav 6. i član 24. Zakona o obaveznim osiguranjima u saobraćaju

Tužena, kao osiguravajuća organizacija, je pala u docnju sa izmirenjem obaveze iz obaveznog osiguranja od auto odgovornosti, nakon proteka roka od 60 dana, od dana podnošenja odštetnog zahtjeva.

Iz obrazloženja:

Neosnovani su žalbeni navodi o pogrešnoj primjeni materijalnog prava. Prvostepeni sud se pozvao na odredbe Zakona o obligacionim odnosima, koje na opšti način regulišu ugovor o osiguranju. Tačni su žalbeni navodi da se u konkretnom slučaju trebaju primijeniti odredbe Zakona o obaveznim osiguranjima u saobraćaju („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 82/15, 78/20). Navedenim zakon uređuju se obavezna osiguranja u saobraćaju u Republici Srpskoj. U skladu sa članom 21. navedenog zakona vlasnik vozila dužan je zaključiti ugovor o osiguranju od auto odgovornosti za štetu koju upotreba vozila prouzrokuje trećim licima zbog smrti, tjelesne povrede, narušavanja zdravlja i uništenja ili oštećenja stvari. Međutim, okolnost da prvostepeni sud nije citirao relevantne odredbe Zakona o obaveznim osiguranjima u saobraćaju, već odredbe Zakona o obligacionim odnosima, ne dovodi u pitanje pravilnost pobijane presude, obzirom da nije sporno da postoji odgovornost tuženog za štetu koju je prouzročio vozač motornog vozila osiguranog kod tuženog i da je u ovom postupku bila sporna samo visina štete, a ne i osnov.

Osnovano se u žalbi navodi da je prvostepeni sud pogrešno primijenio materijalno pravo kada je zakonsku zateznu kamatu dosudio od dana nastanka štete, tj. 12.02.2023. godine, smatrajući da je tuženi tada pao u docnju sa izvršenjem svoje obaveze. Članom 186. ZOO je propisano da se obaveza naknade štete smatra dospjelom od trenutka nastanka štete. Međutim, u konkretnom slučaju relevantne su odredbe člana 22. stav 6. Zakona o obaveznim osiguranjima u saobraćaju koje propisuju da oštećeno lice ima pravo, uz iznos odštete i na zakonsku zateznu kamatu počev od prvog dana nakon isteka roka od 60 dana od dana podnošenja odštetnog zahtjeva. Odredbom člana 24. navedenog zakona je propisano da ukoliko društvo za osiguranje ne riješi odštetni zahtjev u roku od 60 dana, od dana podnošenja zahtjeva ili ukoliko oštećeno lice ima druge razloge, može tužbom pokrenuti postupak kod nadležnog suda protiv odgovornog društva za osiguranje. Tužba podnesena protiv društva za osiguranje prije isteka roka iz člana 22. stav 1. ovog zakona smatra se preuranjenom. Odgovorno društvo za osiguranje dužno je da utvrdi pravni osnov i visinu odštetnog zahtjeva, te isplati odštetu, uz dostavljanje obrazložene ponude u roku od 30 dana, od dana kada je oštećeno lice dostavilo sve potrebne dokumente, a najduže do 60 dana od dana podnošenja odštetnog zahtjeva. Iz navedenih odredbi proizlazi da društvo za osiguranje ima rok od 60 dana da riješi odštetni zahtjev i da se tek nakon isteka ovog roka može pronijeti tužba protiv društva za osiguranje. Stoga, zakonska zatezna kamata ne može da teče prije isteka ovog roka. Kako je tužilac podnio odštetni zahtjev tuženom 15.03.2023. godine, iz predmetnog štetnog događaja, to je rok za rješavanje ovog zahtjeva istekao 15.05.2023.

godine, a pravo na zakonsku zateznu kamatu teče od prvog dana nakon isteka roka od 60 dana od dana podnošenja odštetnog zahtjeva, tj. 16.05.2023. godine.

Iz ovog razloga žalbu je valjalo djelimično uvažiti preinačiti pobijanu presudu, na osnovu člana 229. tačka 4. ZPP, u pogledu računanja roka zakonske zatezne kamate na dosuđeno glavno potraživanje, dok je žalbu valjalo odbiti i prvostepenu presudu potvrditi, na osnovu člana 226. ZPP, u preostalom dijelu (u dijelu kojim je tužena obavezana da tužiocu isplati iznos iz prvostepene presude u iznosu od 3.005,00 KM, zakonsku zateznu kamatu, kao i troškove parničnog postupka).

(presuda Višeg privrednog suda broj 57 0 Mals 141098 24 Pž od 18.06.2024. godine)

*autor sentence: Bogdan Gajić,
sudija Višeg privrednog suda*